

Folkehelseinstituttets forskningsstrategi

2026-2030

Mai 2026

Strategi 2027-2030

Målbilde

Hovedmål

Styrke kunnskaps- og
beslutningsstøtte til
folkehelsearbeidet

Styrke kunnskaps- og
beslutningsstøtte til
helse- og omsorgstjenesten

Relevante og raskt
tilgjengelige helsedata
av god kvalitet

Forebygge og bidra til god
håndtering av helsetrusler

Faglig pådriver for
bedre folkehelse

Fokusert
faglig virksomhet

Veldrevet, fleksibel
og sikker organisasjon

Delstrategier

Strategi for
forskning

Strategi for
helsedata

Strategi for
beredskap

Folkehelseinstituttets forskningsstrategi 2026-2030

1: FORMÅL	Vår forskning skal være en sentral drivkraft for å løse instituttets samfunnsoppdrag og styrke folkehelsen gjennom kunnskapsbaserte beslutninger.
2: AMBISJON	Vi skal være et folkehelseinstitutt med forskning av høy kvalitet og med fagmiljøer som er toneangivende internasjonalt innen prioriterte forskningsfelt.
3: PRIORITERING	Vår forskningsportefølje skal være strategisk prioritert, faglig forankret og rettet mot kunnskapsbehov av stor betydning for folkehelsen.
4. RAMMEVILKÅR	Forskningen skal ha forutsigbare rammer og tydelig faglig ledelse som sikrer høy kvalitet, gjennomføringskraft og fleksibilitet.
5: SAMARBEID	Samarbeid skal styrke vår evne til å forstå og løse komplekse folkehelseutfordringer gjennom mobilisering av kompetanse på tvers av forskningsmiljøer, fag og sektorer.
6: INFRASTRUKTUR & DATA	Registre, kohorter, biobanker og laboratorier gir FHI særlige muligheter for forskning, beredskap og langsiktig kunnskapsutvikling.

Folkehelseinstituttet er Norges sentrale forsknings- og kunnskapsinstitusjon for folkehelse. Vår ambisjon er å frembringe best mulig kunnskapsgrunnlag for å fremme helse og livskvalitet i befolkningen.

Forskning er en kjerneoppgave i Folkehelseinstituttet (FHI). Kunnskap er vårt viktigste redskap for å sikre kvalitet, relevans og troverdighet i instituttets arbeid. Forskningen vår understøtter andre sentrale oppgaver som kunnskapsoppsummeringer, helseovervåking, rådgivning og beredskap.

Vår forskning springer ut av samfunnets behov. Nærheten til vår drift, og til brukere og beslutningstakere skjerper forskningsspørsmålene og forankrer dem i reelle utfordringer. Vi skal forske på det som betyr noe for folkehelsen, og vi skal levere kunnskap som gjør en forskjell for forebygging, tjenesteutvikling og beredskap, både i Norge og globalt. All forskning ved instituttet skal være faglig solid, og på noen områder skal vi være internasjonalt ledende.

Vi skal utvikle og anvende forskning som styrker forståelsen av årsaker til sykdom og dårlig helse, og som gjør oss i stand til å følge og forutse utviklingstrekk, og til å evaluere og forbedre tiltak og tjenester. Kompetansen vi bygger gjennom egen forskning skal bidra til at vi kan gi raske, kvalifiserte svar, også ut over egne forskningsfelt.

Kontinuitet og sterke forskningsmiljøer er avgjørende for vår mobiliseringsevne. Langsiktig kompetansebygging styrker beredskapsevne og gjør oss i stand til å levere solide faglige bidrag også i kriser.

1: Formål

Vår forskning skal være en sentral drivkraft for å løse instituttets samfunnsoppdrag og styrke folkehelsen gjennom kunnskapsbaserte beslutninger.

Vi skal:

- identifisere folkehelseutfordringer, endringer i sykdomsbyrde og nye risikoforhold gjennom aktiv bruk av data
- styrke forebygging av sykdom i befolkningen gjennom bedre forståelse av årsakssammenhenger og mekanismer som påvirker helsen
- evaluere effekter av tiltak og bidra til kunnskapsbasert implementering
- styrke kunnskap og kompetanse for forskningsbasert beredskap og håndtering av helsekriser

Forskningen ved FHI skal styrke forebygging og beredskap, bidra til effektive tjenester, redusere usikkerhet i viktige beslutninger på folkehelsefeltet og bidra til politikkutforming. Aktiv forskning styrker evnen til kritisk vurdering av kunnskap.

2: Ambisjon

Vi skal være et folkehelseinstitutt med forskning av høy kvalitet og med fagmiljøer som er toneangivende internasjonalt innen prioriterte forskningsfelt.

Vi skal:

- være en faglig premissleverandør og bruke vår forskning aktivt til å identifisere og belyse sentrale folkehelseutfordringer og kunnskapsbehov
- utvikle sterke forskningsmiljøer på prioriterte områder, og særlig der vi har spesielle forutsetninger for å flytte forskningsfronten
- skape rom for faglig nysgjerrighet, refleksjon og utvikling av nye og ambisiøse forskningsidéer
- drive metodisk utvikling og utforske nye tilnærminger til komplekse problemstillinger
- bruke våre unike data fra registre, kohorter, biobank og laboratorier til forskning
- kommunisere forskning åpent, tydelig og ansvarlig, og bidra til forståelse av kunnskap, usikkerhet og begrensninger

Vår forskning skal være relevant, faglig solid, forskningsetisk ansvarlig, uavhengig og tillitsskapende.

3: Prioritering

Vår forskningsportefølje skal være strategisk prioritert, faglig forankret og rettet mot kunnskapsbehov av stor betydning for folkehelsen.

Vi skal:

- prioritere forskning som bidrar til FHIs hovedmål basert på:
 - potensiell folkehelsegevinst
 - relevans for forebygging, tjenesteutvikling og politikkutforming
 - mulighet for å redusere sosial ulikhet i helse
 - faglig nytenkning og metodisk utvikling
 - strategisk nettverksbygging mot sentrale nasjonale og internasjonale fagmiljø
- prioritere å søke om eksterne forskningsmidler og derigjennom sikre forskningskapasitet og ekstern kvalitetsvurdering
- sørge for strategisk prioritering og kvalitetsvurdering av internt finansiert forskning

Strategiske prioriteringer er et lederansvar og skal bygge på grunnleggende kriterier om kvalitet, originalitet og relevans, vektet mot kapasitet og strategiske fortrinn. Tematiske satsinger utvikles gjennom handlingsplaner i områdene og områdeovergripende tiltak.

4: Rammevilkår

Forskningen skal ha forutsigbare rammer og tydelig faglig ledelse som sikrer høy kvalitet, gjennomføringskraft og fleksibilitet.

Vi skal:

- styrke forskningsledelse og sikre tydelige faglige ansvarslinjer og tilstrekkelig myndighet i forskningssentre og prosjekter
- prioritere og beskytte tid og kapasitet til langsiktig forskning og kompetanseutvikling
- utvikle insentiver og virkemidler som stimulerer til eksternt finansiert forskning
- øke antall ph.d.-kandidater og postdoktorer, samt rekruttere, utvikle og beholde forskere på høyt nivå
- videreutvikle et sterkt fagmiljø for forskningsstøtte som bidrar til høy kvalitet i søknadsutvikling og prosjektgjennomføring
- sikre god oversikt og styringsgrunnlag for forskningsprosjekter og forskningsporteføljen

Instituttet skal prioritere gode rammevilkår for forskning.

5: Samarbeid

Samarbeid skal styrke vår evne til å forstå og løse komplekse folkehelseutfordringer gjennom mobilisering av kompetanse på tvers av forskningsmiljøer, fag og sektorer.

Vi skal:

- aktivt søke strategiske samarbeid med fremragende forskningsmiljøer
- ta sentrale roller i nasjonale og internasjonale konsortier og faglige nettverk
- videreutvikle samarbeidet med universiteter i Norge for å sikre god kunnskapsberedskap
- legge til rette for tverrgående samarbeid og satsinger ved instituttet
- styrke tverrsektorielt samarbeid for å utvikle helhetlig kunnskap og bedre grunnlag for forebygging, tjenester og tiltak
- sikre aktiv involvering av beslutningstakere, brukere, tjenester og samfunnsaktører der det styrker forskningens kvalitet, relevans og implementering

Samarbeid skal øke kvalitet, kapasitet og gjennomslagskraft, og bidra til at vi løser utfordringer enkeltmiljøer ikke kan håndtere alene.

Registre, kohorter, biobanker og laboratorier gir FHI særlige muligheter for forskning, beredskap og langsiktig kunnskapsutvikling.

Vi skal:

- sikre at strategiske prioriteringer, ressursbruk og utvikling av forskningsinfrastruktur og datainnhenting bygger på forskningsfaglige vurderinger og langsiktige kunnskapsbehov
- bruke forskning aktivt til å videreutvikle våre registre, kohorter, biobanker og laboratorier
- styrke kapasitet for analyse av store, komplekse datasett og bruk av kunstig intelligens og maskinlæring
- videreutvikle laboratoriebasert kapasitet og metodikk for eksperimentell forskning og avanserte kjemiske, biologiske og mikrobiologiske analyser
- delta i europeisk infrastruktur og samarbeid som styrker forskning, sikker datadeling og analysekapasitet
- forvalte infrastruktur med høy standard for personvern, informasjonssikkerhet og åpenhet, og sørge for sikker og effektiv tilgang til data og biologisk materiale, jf. FHIs helsedatastrategi

Vår forskningsinfrastruktur er en nasjonal ressurs og en forutsetning for forskning av høy kvalitet, kunnskapsbasert beredskap og tidlig identifisering av nye helseutfordringer.